

nævnet, der har arbejdet med overordentlig stor Dygtighed. Da der nu imidlertid er saa stor Stemning for dets Ophævelse, og man fastholder, at vi nu skal ind paa Afvikling, har vi ment, at vi nok kunde gaa med hertil, idet vi utvivlsomt kan regne med, at Nævnene vil føle deres Ansvar og deres Pligt til at iværksætte en nøje Undersøgelse af Forholdene styrket, naar de ved, at der ikke findes nogen Appellinstans til at raade Bod paa de Fejl, de maatte begaa.

Hvad Flertallets Ændringsforslag angaar, kan jeg kun tilraade at stemme imod dem, da de dels paa en efter min Mening uforvarselig Vis forringer Lejernes Beskyttelse eller gør den ligefrem illusorisk, dels betegner et ret alvorligt Indgreb i det kommunale Selvstyre. Flertallets Ændringsforslag Nr. 17 forekommer mig ærlig talt ganske urimeligt. Derefter vil man ikke have andre Forretningslokaler beskyttet end Butikslokaler med dertil hørende Lagerrum og Kontorer samt de af Sagførere, Læger, Tandlæger og lignende benyttede Lokaler. Nu gad jeg vide, hvad Flertallet forstaaer ved „og lignende“. Falder Klokkerkontorer ind derunder? Jeg anser det for tvivlsomt. Falder Jordemødre ind derunder? Der vil under alle Omstændigheder blive en saadan Vrimmel af Tvivlsspørgsmaal, at det forekommer mig, at Flertallet burde have betænkt sig to Gange, før det foreslog at indsætte en Bestemmelse i Loven, med Hensyn til hvilken Koncipisterne ganske sikkert ikke har nogen som helst Forestilling om, hvordan den egentlig skal anvendes, hvad den betyder, eller hvordan den vil komme til at virke.

Jeg udtalte mig ved første Behandling udførligt om den Forhøjelse, man vil indføre over hele Linien af Huslejen fra 30 til 35 pCt. Jeg skal ikke gentage, hvad jeg den Gang sagde. Jeg vil blot paa ny hævde, at det forekommer mig ganske urimeligt paa nuværende Tidspunkt, hvor Priserne paa alting falder, hvor Indtægterne falder, at give Ejerne et Slags Monopol paa at faa forhøjet Lejeindtægt, ogsaa saadanne Ejere, som ikke paa nogen Maade har gjort sig fortjent dertil, snarere det modsatte. Der er jo Bestemmelser i Lovforslaget, som kan bevirke, at Ejerne kan skaffe sig Reparationer foretaget fuldkommen vederlagsfrit, idet det bliver Lejerne, der kommer til at betale dem. Det er det, vi har søgt at raade Bod paa gennem Ændringsforslaget om, at kun hvor der foretages Installationer og den Art vidererækkende Forholdsregler eller Ombygning, kan der være Tale om en højere Leje.

Flertallets Ændringsforslag under Nr. 4 angaaende Affattelsen af Lovforslagets § 3 vil give de saakaldte frivillige Overenskomster et endnu videre Spillerum, end de har haft før. Jeg har tidligere udtalt mig derom og skal blot gentage, at det efter min Mening er en Forsyndelse mod det danske Sprog at kalde det for en frivillig Overenskomst, hvor den ene af Parterne er undergivet Tvang, idet han er nødt til at gaa frivillig med. Her vil man jo indrette Forholdet paa den Maade, at man giver fuldkommen fri Bane for de frivillige Overenskomster for de nuværende Lejeres Vedkommende. Men ikke nok dermed, man gør endvidere Beskyttelsen for den nye Lejer næsten illusorisk ved Bestemmelsen om, at frivillige Overenskomster, som sluttet mellem Ejeren og den nye Lejer, kun kan tilsidesættes af Nævnet, naar et Flertal paa mere end een Stemme udtaler sig derfor. Hvis Grundejerne instruerer deres Medlemmer i Nævnene — og det siges, at man i en Del af Storkøbenhavn er godt i Gang dermed — til at tage det bestemte Standpunkt, at det gaar de ikke med til, saa vil det være ganske umuligt at faa omstødt nogen frivillig Overenskomst, der sluttet mellem Ejeren og en ny Lejer. Den nye Lejer er faktisk tvunget til at akkviescere ved den Ordning, Ejeren ønsker.

Der har jo fra alle Sider i Udvalget været Enighed om, at der er saa overordentlig stor Forskel mellem Kommunerne omkring i Landet, og det er meget muligt, at der er Steder, hvor man kan skride til det, man kalder for en Afvikling, næsten over hele Linien, men der er andre Kommuner — det gælder først og fremmest Storkøbenhavn —, hvor det vilde føre til en Katastrophe, hvis man gik den Vej. Men naar det er Tilfældet, forstaaer jeg ikke ret, hvorfor man fra Flertallets og den højtærede Ministers Side nærer Betænkelighed ved her at lade det kommunale Selvstyre have fri Bane; naar netop Forholdene i de forskellige Kommuner er saa forskellige, som de er, vil det være naturligt at sige til de forskellige Kommuner: indret jer paa den Maa de, I finder hensigtsvarende. Det kan de gøre efter den nuværende Ordning. Det staar til Kommunerne selv, om de vil opretholde Nævnene eller vil lade være. Derfor forekommer det mig, at den Vej, Flertallet og den højtærede Minister vil gaa ved at lægge Baand paa Kommunalbestyrelserne, svarer saa lidt som muligt til de nuværende Forhold. Vi har for vort Vedkommende ikke næret nogen Betænkelighed ved at gaa med